

Olsztyn, dnia 26 października 2019 roku

PS-V.431.2.26.2019

**Pani
Małgorzata Wojtas
Kierownik
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
ul. Moniuszki 5
14-500 Braniewo**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, Oddziału Spraw Społecznych w delegaturze Urzędu w Elblągu, w dniach 6–13 sierpnia 2019 roku przeprowadził kontrolę kompleksową Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Braniewie. Kontrola przeprowadzona została w siedzibie jednostki kontrolowanej.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1507) – zwanej dalej ustawą, rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 roku w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 ze zm.) oraz upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr FK-IV.0030.727.2019 z dnia 26 lipca 2019 roku.

Przedmiotem kontroli była realizacja ustawowych zadań samorządu gminnego z zakresu pomocy społecznej oraz zgodność zatrudnienia kadry z wymaganymi kwalifikacjami, za okres od 1 stycznia 2018 roku do dnia 13 sierpnia 2019 roku.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole, podpisanym przez Panią w dniu 23 września 2019 roku (data wpływu do tut. Urzędu w dniu 26 września 2019 roku). Do protokołu nie wniosła Pani zastrzeżeń.

Ustaień kontrolnych dokonano w oparciu o analizę okazanych dokumentów oraz sporządzone przez Panią informacje.

Na podstawie przeprowadzonej kontroli działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Braniewie oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami i uchybieniami.

W wyniku przeprowadzonych czynności nadzorczych ustalono, że zakres działania oraz organizacja wewnętrzna Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Braniewie wynikają ze statutu i regulaminu organizacyjnego jednostki.

W toku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień w realizacji zadań, w szczególności w zakresie:

- opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych,
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych,
- wypłacania wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Ponadto nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień w zakresie:

- kwalifikacji zawodowych pracowników realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej,
- podnoszenia kwalifikacji zawodowych kadry pomocy społecznej poprzez udział w szkoleniach,
- wskaźnika zatrudnienia pracowników socjalnych,

- przedkładania radzie gminy sprawozdania z działalności ośrodka pomocy społecznej oraz wykazu potrzeb z zakresu pomocy społecznej,
- prowadzenia mieszkania chronionego,
- prowadzenia mieszkania interwencji kryzysowej.

W zakresie realizacji zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym stwierdzono następujące nieprawidłowości i uchybienia:

- w 4 przypadkach (dotyczy 3 środowisk) orzeczono w trybie decyzji administracyjnej, o przyznaniu pomocy społecznej w postaci składki na ubezpieczenie zdrowotne. Nie stwierdzono skutków powyższej nieprawidłowości.
- w 1 przypadku, w uzasadnieniu decyzji orzekającej o przyznaniu zasiłku stałego, wpisano nieprawidłowe imię i nazwisko strony. Nie stwierdzono skutków nieprawidłowości.
- w 3 przypadkach nie wskazano konkretnego dnia, od którego przyznano zasiłek stały bądź zmieniono wysokość zasiłku stałego. Nie stwierdzono skutków ww. nieprawidłowości.
- w 10 przypadkach (dotyczy 6 środowisk) nie wskazano konkretnego dnia, od którego przyznano pomoc w formie posiłku w szkole. Nieprawidłowość skutkowałą niepoinformowaniem strony, od jakiego dnia została przyznana pomoc.
- w 2 przypadkach (dotyczy 1 środowiska) odbiór decyzji przyznającej pomoc w formie posiłku przez osobę trzecią, bez stosownego upoważnienia. Nieprawidłowość skutkowałą brakiem potwierdzenia doręczenia decyzji stronie.
- błędne zapisy w umowie nr 5/2019 z dnia 2 stycznia 2019 roku zawartej pomiędzy GOPS w Braniewie a Stowarzyszeniem Pomocy Społecznej „Socjal” w Braniewie, prowadzącym noclegownię dla osób bezdomnych, w zakresie zobowiązania osób przebywających w noclegowni do ponoszenia odpłatności za pobyt, a także zapisów dotyczących świadczenia pracy socjalnej na rzecz osób bezdomnych przebywających w noclegowni oraz podejmowania działań w kierunku motywowania mieszkańców noclegowni do podjęcia zatrudnienia i samopomocy. Nieprawidłowość skutkuje pozostawaniem w obiegu prawnym nieprawidłowych regulacji.
- w 7 przypadkach (dotyczy 4 środowisk) w decyzji administracyjnej brak zakresu przyznanych usług opiekuńczych. Zakres usług stanowił odrębny arkusz. Nieprawidłowość skutkowałą nieprzestrzeganiem obowiązujących przepisów.
- w 3 przypadkach (dotyczy 2 środowisk) nie wskazano konkretnego dnia, od którego przyznano pomoc w formie usług opiekuńczych. Nieprawidłowość skutkowałą niepoinformowaniem strony, od jakiego dnia została przyznana pomoc.
- w 1 przypadku odbiór decyzji przyznającej pomoc w formie usług opiekuńczych przez osobę trzecią, bez stosownego upoważnienia. Nieprawidłowość skutkowałą brakiem potwierdzenia doręczenia stronie decyzji.
- nieokreślanie potrzeb i oczekiwań strony w wywiadach środowiskowych przeprowadzanych przez pracowników socjalnych GOPS w Braniewie; dokonywano jedynie wpisu treści: „zgodnie z protokołem”. Uchybienie skutkowałą nierzetelnym prowadzeniem dokumentacji.

W zakresie realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej stwierdzono następujące nieprawidłowości i uchybienia:

- w 5 przypadkach (dotyczy 3 środowisk) w decyzjach administracyjnych brak zakresu przyznanych specjalistycznych usług opiekuńczych. Zakres usług stanowił odrębny arkusz. Nieprawidłowość skutkowałą nieprzestrzeganiem obowiązujących przepisów.
- w 5 przypadkach (dotyczy 3 środowisk) brak liczby godzin przyznanych miesięcznie specjalistycznych usług opiekuńczych w decyzjach administracyjnych. Nieprawidłowość skutkowałą nieprzestrzeganiem obowiązującego prawa.

- w 6 przypadkach (dotyczy 3 środowisk) nie wskazano konkretnego dnia, od którego przyznano pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych. Nieprawidłowość skutkowałą niepoinformowaniem strony, od jakiego dnia została przyznana pomoc.
- w 2 przypadkach odbiór decyzji kierującej do ŚDS po dacie skierowania do ośrodka wsparcia. Nieprawidłowość skutkowałą korzystaniem przez stronę z usług ośrodka wsparcia, bez otrzymania decyzji kierującej.

Ponadto w toku kontroli stwierdzono:

- w niektórych przypadkach (w rodzinnych wywiadach środowiskowych oraz ich aktualizacjach) lakoniczne wpisy w zakresie pracy socjalnej,
- pobyt osoby w noclegowni przez okres ponad półtora roku,
- orzeczenie jedną decyzją o skierowaniu osoby do środowiskowego domu samopomocy i o odpłatności za pobyt w ośrodku wsparcia,
- w 1 przypadku, niezgodność pomiędzy liczbą wykonanych godzin usług opiekuńczych w karcie pracy za luty 2018 roku, a liczbą godzin, za którą strona wniosła odpłatność. Uznano wyjaśnienia kierownika przedstawione w toku kontroli,
- w 1 przypadku, brak podzielności odpłatności za pobyt strony w domu pomocy społecznej. Na podstawie dokumentacji księgowej ustalono naliczenie odpłatności w prawidłowej wysokości,
- w 1 przypadku, wydanie decyzji kierującej do śds z błędną datą (omyłka pisarska).

W związku z powyższym pracownikom Ośrodka udzielono instruktażu.

W wyniku kontroli stwierdzono, że realizowano zadanie obowiązkowe gminy, określone w art.17 ust.1 pkt 3 ustawy, tj. udzielano schronienia, zapewniano posiłek oraz niezbędne ubranie osobom tego pozbawionym.

Ustalenia kontroli stanowią, że Gmina Braniewo nie prowadzi schroniska, ogrzewalni, noclegowni.

Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia zostały z Panią omówione.

Osobą odpowiedzialną za powstałe nieprawidłowości i uchybienia jest Pani, jako kierownik jednostki. Przyczyną zaistniałych nieprawidłowości i uchybień był niedostateczny nadzór z Pani strony, jak również niestosowanie, przez osoby odpowiedzialne za realizację zadań, obowiązujących przepisów prawa.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami i uchybieniami, działając w oparciu o art. 128 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, wnoszę o podjęcie przez Panią stosownych działań mających na celu ich wyeliminowanie oraz o niezwłoczną realizację następujących zaleceń:

1. Podjąć działania w celu dokonania zmian umowy nr 5/2019 z dnia 2 stycznia 2019 zawartej pomiędzy GOPS w Braniewie a Stowarzyszeniem Pomocy Społecznej „Socjal” w Braniewie.
2. Informację o opłacaniu składek zdrowotnych za świadczeniobiorców zasiłku stałego zawierać w uzasadnieniu decyzji orzekającej o przyznaniu zasiłku stałego.
3. W wywiadach środowiskowych określać potrzeby i oczekiwania strony.
4. W decyzjach administracyjnych określać konkretną datę przyznania pomocy w formie zasiłku stałego, posiłku w szkole, usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych.
5. W decyzjach administracyjnych określać zakres usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych.
6. W decyzjach administracyjnych określać liczby godzin przyznanych miesięcznie specjalistycznych usług opiekuńczych.
7. Decyzje kierujące do środowiskowego domu samopomocy doręczać przed datą skierowania osoby do ośrodka wsparcia.
8. Doręczanie decyzji administracyjnych osobom trzecim dokonywać wyłącznie na podstawie pisemnych upoważnień stron postępowania.

9. W decyzjach prawidłowo określać imię i nazwisko strony.

Jednocześnie uwzględniając instruktaż udzielony przez zespół inspektorów w czasie prowadzenia kontroli w GOPS w Braniewie, wskazuję następujące działanie:

1. Rzetelnie i każdorazowo, dokumentować prowadzoną pracę socjalną.
2. Rozważyć możliwość skierowania do schroniska osoby korzystającej z pobytu w noclegowni przez okres ponad półtora roku.
3. Wzmocnić nadzór nad pracą podległego personelu w zakresie:
 - a. rzetelności prowadzenia kart pracy z realizacji usług opiekuńczych,
 - b. dokonywania w decyzjach administracyjnych podzielnosci odpłatności za pobyt strony w dps,
 - c. prawidłowości dat wydawanych decyzji administracyjnych,
 - d. orzekania odrębnymi decyzjami o skierowaniu do śds i o odpłatności za korzystanie z usług w ośrodka wsparcia.

Biorąc pod uwagę potencjalne potrzeby mieszkańców Gminy, zasadnym jest rozważenie możliwości utworzenia na terenie Gminy Braniewo schroniska lub noclegowni, ogrzewalni. Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 25 ustawy o pomocy społecznej Gmina może zlecić realizację zadania innym podmiotom. Możliwe jest także zawarcie porozumienia administracyjnoprawnego z inną jednostką samorządu terytorialnego.

Proszę o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego o realizacji zaleceń, uwag i wniosków w terminie 30 dni, powołując się na znak pisma.

Jednocześnie na podstawie art. 128 ustawy o pomocy społecznej, jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od daty otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.

W przypadku nieuwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka w terminie 30 dni obowiązana jest do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków.

W przypadku uwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń, o których mowa wyżej, jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, o których mowa w art. 128 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych przez wojewodę zastrzeżeń.

Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
Joanna Jabłonna-Kastrau
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Pomocy Społecznej